

Εισαγωγικό σημείωμα

Αγαπητές/οι αναγνώστριες/ες,

Η παρούσα ειδική έκδοση του Κρητών Επιχειρείν αποτελεί το αποτέλεσμα μιας δημιουργικής συνεργασίας του Ινστιτούτου Οικονομικής Ανάλυσης, Επιχειρηματικότητας και Τουρισμού (ΠΑ.Κ.Ε.Κ.) της Σχολής Επιστημών Διοίκησης και Οικονομίας (ΣΕΔΟ) του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου. Πρωταρχικός στόχος της πρωτοβουλίας αυτής είναι να αναδείξει τον τρόπο με τον οποίο η πανεπιστημιακή γνώση και η εφαρμοσμένη έρευνα μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά στην κατανόηση και αντιμετώπιση των σημαντικότερων προκλήσεων που αντιμετωπίζει σήμερα η οικονομία και η κοινωνία της Κρήτης.

Σε μια περίοδο κατά την οποία οι περιφέρειες καλούνται να ανταποκριθούν σε διαρκώς μεταβαλλόμενες οικονομικές, τεχνολογικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνθήκες, το Ινστιτούτο και η ΣΕΔΟ υπηρετούν ακριβώς αυτή τη φιλοσοφία, λειτουργώντας ως κόμβοι παραγωγής γνώσης και διασύνδεσης μεταξύ ακαδημαϊκής κοινότητας, επιχειρήσεων, θεσμικών φορέων και κοινωνίας.

Τα άρθρα που φιλοξενούνται στο παρόν τεύχος αποτελούν χαρακτηριστικό παράδειγμα της πολυεπιστημονικής προσέγγισης που χαρακτηρίζει τη Σχολή και το Ινστιτούτο. Οι συγγραφείς εξετάζουν ζητήματα που εκτείνονται από την περιφερειακή

ανάπτυξη και την αξιολόγηση του πραγματικού αναπτυξιακού αποτυπώματος των επενδύσεων, μέχρι τη δημογραφική πρόκληση, την παραγωγικότητα, την καινοτομία, την τεχνητή νοημοσύνη, την κυβερνοασφάλεια, τις μελλοντικές δεξιότητες και τις προοπτικές βασικών παραγωγικών κλάδων της Κρήτης, όπως η ελαιοκομία. Παρότι τα θέματα είναι διαφορετικά, συνδέονται μεταξύ τους μέσω ενός κοινού προβληματισμού: πώς μπορεί η Κρήτη να δημιουργήσει μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία, να ενισχύσει την ανθεκτικότητά της και να οικοδομήσει ένα βιώσιμο αναπτυξιακό μοντέλο για τις επόμενες δεκαετίες.

Μέσα από τη συγκεκριμένη αρθρογραφία αναδεικνύεται με σαφήνεια η συμβολή του Ινστιτούτου Οικονομικής Ανάλυσης, Επιχειρηματικότητας και Τουρισμού ως ενός μηχανισμού παραγωγής εφαρμοσμένης γνώσης με άμεση χρησιμότητα για την οικονομία της Κρήτης. Η αποστολή του δεν περιορίζεται στην ακαδημαϊκή έρευνα, αλλά επεκτείνεται στην παρακολούθηση των οικονομικών και κοινωνικών εξελίξεων, στη διαμόρφωση προτάσεων πολιτικής, στην υποστήριξη της επιχειρηματικότητας και στη δημιουργία ενός γόνιμου χώρου διαλόγου μεταξύ επιστήμης και παραγωγικής δραστηριότητας. Σε μια εποχή όπου οι αποφάσεις οφείλουν να βασίζονται ολοένα και περισσότερο σε δεδομένα και τεκμηρίωση, η ύπαρξη τέτοιων θεσμών αποκτά ιδιαίτερη σημασία για την περιφερειακή ανάπτυξη.

Παράλληλα, η έκδοση αναδεικνύει τον ευρύτερο ρόλο του Ινστιτούτου και της Σχολής Επιστημών Διοίκησης και Οικονομίας ως ενός από τους σημαντικότερους ακαδημαϊκούς πυλώνες της Κρήτης. Μέσα από τα τμήματα, τα μεταπτυχιακά προγράμματα, τα ερευνητικά εργαστήρια και τις διεθνείς συνεργασίες της, η Σχολή συμβάλλει συστηματικά στην ανάπτυξη ανθρώπινου κεφαλαίου, στην καλλιέργεια σύγχρονων δεξιοτήτων και στη διάχυση καινοτόμων πρακτικών προς την αγορά και την κοινωνία. Η παρουσία των μελών του Ινστιτούτου και της Σχολής σε αυτό το τεύχος αποτυπώνει ακριβώς αυτή τη σύνδεση μεταξύ επιστημονικής εξειδίκευσης και κοινωνικής προσφοράς.

Ιδιαίτερη σημασία έχει το γεγονός ότι τα ζητήματα που αναλύονται δεν προσεγγίζονται αποσπασματικά. Αντίθετα, προβάλλεται μια ολιστική αντίληψη για την ανάπτυξη, σύμφωνα με την οποία η οικονομική πρόοδος δεν εξαρτάται μόνο από τις επενδύσεις ή τους ρυθμούς μεγέθυνσης, αλλά και από την ποιότητα των θεσμών, τις δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού, την υιοθέτηση νέων τεχνολογιών, την ενίσχυση της καινοτομίας, την κοινωνική συνοχή και τη βιώσιμη αξιοποίηση των τοπικών πόρων. Η προσέγγιση αυτή αντανακλά τη φιλοσοφία τόσο του Ινστιτούτου όσο και της ΣΕΔΟ, που επιδιώκουν να συμβάλουν όχι μόνο στην ερμηνεία των εξελίξεων αλλά και στη διαμόρφωση των προϋποθέσεων για ένα καλύτερο μέλλον.

Ευελπιστούμε ότι το παρόν ειδικό τεύχος θα αποτελέσει αφορμή για γόνιμο προβληματισμό, δημιουργικό διάλογο και νέες συνεργασίες μεταξύ πανεπιστημίου, επιχειρηματικού κόσμου και θεσμικών φορέων. Πάνω απ' όλα, φιλοδοξούμε να αναδείξει τη σημασία που έχει για την Κρήτη η ύπαρξη ισχυρών ακαδημαϊκών και ερευνητικών θεσμών, οι οποίοι μπορούν να λειτουργήσουν ως καταλύτες γνώσης, καινοτομίας και βιώσιμης ανάπτυξης προς όφελος της τοπικής κοινωνίας και οικονομίας.

Καθηγητής Χρήστος Φλώρος

Διευθυντής Ινστιτούτου Οικονομικής Ανάλυσης, Επιχειρηματικότητας & Τουρισμού
(ΠΑ.Κ.Ε.Κ.)

Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο

Αναπληρωτής Καθηγητής Γιώργος Μαστοράκης

Διευθυντής Εργαστηρίου Ηλεκτρονικής Επιχειρηματικής Ευφυΐας (e-bi Lab),

Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο

Καθηγητής Αλέξανδρος Αποστολάκης

Κοσμήτορας Σχολής Επιστημών Διοίκησης και Οικονομίας (ΣΕΔΟ)

Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο

